ROLNIK

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy".

Rok VII. Nowemiasto, dnia 4 maja 1933. Nr. 16

W piątek, dnia 12-go maja 1933 r. odbędzie się w Lubawie w Hotelu pod Orłem

doroczne walne zebranie Powiatowe P. T. R.

PROGRAM:

Godz. 9-ta zebranie prezesów i delegatów Kółek Rolniczych celem wyboru nowego Zarządu Pow. P. T. R.

Godz, 10^{30} Nabożeństwo w kościele farnym.

Godz. 11-ta Otwarcie Walnego zebrania Pow. P. T. R.

P O R Z Ą D E K O B R A D :

1. Zagajenie.
2. Przyjęcie do wiadomości wyboru nowego Zarządu Pow. P. T. R.
3. Przemówienie gości.
4. Sprawozdanie Zarządu Pow. P. T. R. z rocznej działalności.
5. Referat gospodarczy.
6. Dyskusja nad referatem.
7. Wolne wnioski.
8. Zakończenie.

Zarząd Powiatowy Pom. T-wa Roln.
powiatu lubawskiego
(—) B. Ossowski, prezes.

P. S. Pochodu ze sztandarami nie będzie.

Rolnicy!

W dniu 12-go maja 1933 r. odbędzie się w Lubawie Walne Zebranie Kółek Roln. P. T. R.

W Walnem Zebraniu winni wziąć udział wszyscy rolnicy, zrzeszeni w Kółkach Roln. P. T. R. — Walne Zebranie Powiatowe odbywa się tylko raz do roku, a więc musimy pokazać, że żyjemy, że stoimy mocno pod sztandarem rolniczej zawodowej organizacji i że walczyć będziemy nadal w imię naszych interesów zawodowych.

Na naszem święcie musimy wykazać naszą siłę liczebnie, a więc — powtarzam jeszcze raz, stawmy się jak jeden mąż na naszem święcie w Lubawie!

Prezesi i delegaci zaś powinni wziąć udział w zebraniu wyborczem, które odbędzie się tego samego dnia o godz. 9-tej.

Program na 1-szej stronie „Rolnika".

Ważna się chwila zbliża...

Niedługo staną delegaci Kółek do wyboru nowego zarządu powiatowego. Zapewne w głównych zarysach kandydaci ponad normę są ustaleni w terenie. Każdy ze swego punktu widzenia pragnie jak najlepiej dla Tow. Rolniczego, lecz, mojem zdaniem, trzeba, by umieć i się wyżej wznieść i zapytać siebie i drugich, jaki zarząd będzie najodpowiedniejszy dla naszego powiatu? Musimy odsunąć osobiste sympatje czy antagonizmy. Zapatrywania polityczne nie mogą zaciemniać pracy społeczno-rolniczej. Powinniśmy wybrać ludzi prawych, niezależnych, nie kierujących się niczyjemi wskazaniami, z góry niedopuszczających na teren Towarzystwa żadnej polityki partyjnej, no i takich, którzyby mieli dane również fachowe, potrafiących reprezentować również Towarzystwo nazewnątrz i przed władzami państwowemi. Towarzystwo Rolnicze musi również skupiać ludzi różnych przekonań politycznych i właśnie tu jest ten teren, gdzie ludzie stają do wydajnej pracy twórczej, a nie walki, do budowy rolnictwa, do podnoszenia ducha obywatelskiego, do wzmacniania gmachu wspólnej naszej matki Ojczyzny. Co polityka niszczy, to praca społeczna z mozołem musi odbudowywać. Dlatego tej pracy nie widać, bo ta praca i zmudna i często niewdzięczna. Jaki zarząd wybierzecie, taki będzie. Zaden cudu nie stworzy, a każdy będzie miał warunki bardzo ciężkie, albowiem chwila obecna jest niezmiernie ciężka i dla rolnictwa i dla twórczej pracy społecznej. Oprócz dobrej woli potrzeba pracy ze strony zarządu, jak i całego ogółu rolników, no i jeszcze pieniędzy, których brak. W chwilach wyjątkowych potrzeba i ludzi, mających jasny cel przed sobą, nie tylko umiejących bronić interesów rolnictwa i przeciwdziałać jego upadkowi, ale umiejących również zachować niezależność, od kogo by to nie było. Musimy mieć swe zdanie własne, bo mamy swe potrzeby i dążenia i przy naszym ogniu pieczmy własną pieczeń, a dla nikogo nie wyciągajmy kasztanów z pieca! Nie dopuśćmy, byśmy zatracili swój rozum, wolną wolę i byli tylko korpusem, a może tylko nogami. Liczyć się z nami będzie i społeczeństwo i władze, jak staniemy zwarcie wszyscy rolnicy z powiatu przy naszym zarządzie, a ten zarząd składać się będzie ze światłych i uczciwych rolników. Zarząd musi stanąć na tej platformie, że społeczeństwo rolnicze reprezentuje w całości, tj. od najmniejszego do największego rolnika i ci, co się tam znajdą, nie powinni być członkami zarządu również czy to drobnych rolników czy osadników czy związku ziemian itd., bo jasne, że myśl i serce nie będzie w pierwszym względzie pamiętać o pracy dla Towarzystwa Rolniczego, a więcej o swej bliższej koszuli. Nie powinniśmy również zapominać, by zarząd składał się możliwie ze wszystkich sfer rolniczych. Jeżeli zobojętniejemy, nie będziemy się interesować naszemi sprawami, nie będziemy popierać naszego Towarzystwa, zrobią to inni, lecz czy ku naszemu zadowoleniu, to inna sprawa. Jeżeli się będziemy sprzeczać, będziemy bez powodu nieufni choć w części do tych, których wybierzemy większością, odbierzemy zarządowi część tej siły moralnej, jakiej potrzebuje dziś każdy, a tembardziej nasza reprezentacja.

Zyjemy w czasach, kiedy załamują się fortuny, załamują się charaktery, ogarnia ludzi apatja, rozpacz, tembardziej nam rolnikom, tym, którzy żyjemy ufnością w Boga, nadzieją w plon rzuconego ziarna, trzeba skupić w sobie wiarę, że w końcu po zimie nadejdzie wiosna, że słońce zaświeci, że i dla nas żniwa nadejdą. Są tacy i tu między nami, którzy wśród pobojowisk orali skibę czarną, rzucali ziarno, nie wiedząc, kto je będzie zbierał... i tem uratowali naród od głodu. Miejmy i my tę nadzieję, że i obecną bezkrwawą wojnę przetrwamy, ale, o ile podamy sobie ręce w całej Polsce i powiemy: „musimy przetrwać, musimy zwyciężyć". Lecz by to nastąpiło, musimy mieć odpowiednią organizację i dzielne dowództwo. I właśnie ważna chwila się zbliża. Obieramy swoje własne władze. Mamy możność wybrać je w imię dobra społeczeństwa rolniczego.

ROLNICY!

Starajcie się o rozwój Kółek Rolniczych, zachęcajcie rolników do wstępowania do organizacji rolniczej, gdyż tylko w **jedności siła!**

O reformę podatku gruntowego.

Organizacje rolnicze rozpoczęły intensywną pracę celem zebrania materjału i sprecyzowania wniosków, z jakiemi zamierzają zwrócić się do rządu, w szczególności do ministerstwa skarbu oraz do ministerstwa rolnictwa i reform rolnych w sprawie reformy podatku gruntowego.

Odmienne ustawodawstwo trzech państw zaborczych spowodowało nierównomierne obciążenia w zakresie podatku gruntowego Scisłe badania wykazały bowiem nierównomierne obciążenie województw zachodnich w stosunku do innych województw.

Ponadto wśród sfer rolniczych poważne wątpliwości budzi progresja w podatku gruntowym oraz stosowana dotychczas degresja.

Chrabąszcze i walka z tą plagą.

Mamy dwa gatunki chrabąszczy: chrabąszcza majowego, charakterystycznego tem, że ostatni dzień odwłoka wydłuża się ostro ku końcowi, drugim jest chrabąszcz kasztanowiec. Odwłok tego ostatniego jest ukształtowany w jakby szeroko ściętą łopatkę. Dalszą cechą różniącą jest zabarwienie pokryw, które są u chrabąszcza majowego jednostajnie czerwono-brunatne — a u kasztanowca z czarnemi obwódkami na brzegach.

Chrabąszcze rozwijają się następująco: samica po rójce zapłodniona wgrzebuje się na kilkanaście cm. w głąb gleby, gdzie składa jajeczka białe, wielkości nasion konopi. Po paru tygodniach wylęgają się pędraki, które, żywiąc się korzonkami młodych roślin, powodują ich usychanie.

Ze zbliżeniem się zimy wkopują się w głąb ziemi i tam przezimowują.

Na wiosnę zaczynają żerować i to już nawet na starszych roślinkach, obgryzując korzonki, przyczem roślina ginie. W 3-cim lub w czwartym roku, zależnie od warunków klimatycznych danej okolicy, przygotowują sobie pędraki większą jamkę, w której nastaje przeobrażenie w owad, doskonały już w jesieni tego samego roku.

Na wiosnę 4 lub 5 roku wygrzebuje się z ziemi owad doskonały, by zapoczątkować nowy cykl rozwojowy.

Szkody wyrządzają tak chrabąszcze, jak i pędraki. Pędraki żywią się korzonkami młodych roślinek. — Szkody przez pędraka wyrządzone najgroźniejsze są w drugim i trzecim roku po rójce. Oznaką żerowania w kulturach jest żółknięcie pędów oraz usychanie sadzonek.

Chrabąszcz — owad szkodzi przez ogryzanie liści i szpilek drzew. Najchętniej ogryza liście dębu, graba, klona, brzóz oraz wszystkich drzew owocowych. Z iglastych cierpi bardzo modrzew, męskie kwiatki sosny oraz młode pędy świerka.

Walka z tymi szkodnikami polegała dawniej na wybieraniu z przekopanej ziemi pędraków, później skonstruowano druciane szczotki, które, wbijane do ziemi, przebijały pędraki.

We Francji robiono doświadczenia wstrzykiwaniem specjalnemi przyrządami do ziemi dwusiarczku węgla — również stosowano metodę biologiczną — zarażając pędraki grzybem. Metody te nie dały dotychczas rezultatów.

Chrabąszcze należy w dni słotne strząsnąć z drzew na płachty i zużytkować jako karmę dla świń, kur, kaczek i ryb.

W tępieniu tych szkodników największymi pomocnikami człowieka są nasze wróble, szpaki, wrony, dzierzby, nietoperze, sowy, myszołowy — dziki, lisy, łasice, jeże, krety — przeto należy je ochraniać przynajmniej w latach silniejszego wystąpienia chrabąszczy.

Sowiety kupują w Polsce trzodę chlewną.

Z powodu wzmożonego wywozu trzody chlewnej do Sowietów, utworzony został związek eksporterów świń w Wołkowysku. Zarząd wszczął pertraktacje z hodowcami na terenie województwa nowogrodzkiego, poleskiego, białostockiego i wileńskiego na dostawę świń do centralnej rzeźni w Wołkowysku.

Wileńscy handlarze oraz hodowcy otrzymali zamówienie na przeszło 1000 sztuk trzody chlewnej.

KOMUNIKATY

W sprawie targów remontowych.

W związku z odbywającemi się na Pomorzu targami remontowemi na konie 4-letnie i starsze do 6-ciu lat włącznie w czasie od 9—19 maja rb. zwraca się uwagę hodowców na to, że winni Komisji Remontowej przedstawić odnośnie koni, sprzedawanych na targach remontowych, następujące dowody:

1. Dowód tożsamości konia (czarna książeczka, wystawiona przez Rejonowy Inspektorat koni) względnie, gdy jeszcze przeglądu przez R. I. K. nie było, musi hodowca posiadać zaświadczenie od wójta następującej treści:
   „Niniejszem zaświadczam, że koń (opis konia i data urodzenia) jest własnością p. . . . . z miejscowości . . . . powiatu . . . . . . i nie posiada dowodu tożsamości, ponieważ nie było jeszcze przeglądu przez Rejonowego Inspektora koni".
2. Rodowód konia.
3. Swiadectwo zdrowotności, wystawione przez urząd gminny, wójtostwo lub obszar dworski, że miejscowość, z której koń pochodzi, jest wolna od chorób zakaźnych, przenoszących się przez zwierzęta jednokopytowe.
4. Ewentualnie zaświadczenie Związku hodowców koni o przynależności do Związku, o ile koń pochodzi po klaczy, zapisanej w Pomorskiej księdze stadnej.

Bez dokumentów wymienionych pod 1—3 Komisja koni zakupywać nie będzie.

10 przykazań dla Skarbników Kółek Roln.?

S k a r b n i k prowadzi książkę kasową z dokładnem zapisywaniem każdego dochodu i rozchodu oraz staranne przechowywanie wszelkich dowodów.

S k a r b n i k prowadzi w księdze kasowej listy członków Kółka Roln. wraz z dokładnem notowaniem terminu wpłaconych przez nich składek członkowskich.

S k a r b n i k wydaje legitymacje członkowskie wzamian za opłacone składki.

S k a r b n i k przedkłada Zarządowi Kółka (kwartalnie) spis członków zalegających z opłatą składki.

S k a r b n i k sporządza roczny budżet Kółka i roczne sprawozdania ze stanu kasy celem przedstawienia ich do zatwierdzenia na Walnem Zebraniu Kółka.

S k a r b n i k przekazuje regularnie ściągnięte składki do Instr. i Sekr, Pow. P.T.R. względnie do Centrali P.T.R.

S k a r b n i k w razie rewizji kasy przez Kom. Rewizyjną wzgl. przez przedstawiciela P. T. R. winien przedłożyć wszystkie księgi i wszelkie dowody, jak również okazać gotówkę, znajdującą się w kasie.

S k a r b n i k za wszystkie swe czynności i za stan kasy jest odpowiedzialny.

S k a r b n i k winien na każdem zebraniu Kółka i przy każdej okazji przypominać członkom o obowiązku regularnego opłacania składek członkowskich.

S k a r b n i k, który nie spełnia swoich obowiązków, winien ustąpić miejsca innemu.

Wywóz zbóż zagranicę.

W ciągu 7-iu miesięcy bieżącego roku gospodarczego wywieźliśmy zagranicę około 3 i pół miljona metrów zbóż. Wywóz naszego zboża na zagraniczne rynki ilościowo jest niewiele mniejszy od ogólnego wywozu w ciągu zeszłego roku gospodarczego, jednak zbiory w roku bieżącym były mniejsze, to też nadwyżki na wywóz zboża z Polski zostały wyczerpane.

150 wagonów nasion buraków cukrowych do Sowietów.

Polskie hodowle zawarły z warszawskiem przedstawicielstwem handlowem Rosji Sowieckiej umowę na dostawę 150 wagonów nasion buraków cukrowych, które już w końcu kwietnia zostały wysłane do miejsc przeznaczenia.

Ustalone ceny wahają się w przeliczeniu w granicach od 80 do 85 złotych za kwintal, loco miejsce wysyłki. Regulacja została dokonana 6 miesięcznemi wekslami, które będą zdyskontowane w Banku Gospodarstwa Krajowego, bez obliga dla zainteresowanych firm nasiennych.

Wywóz zbóż w kwietniu.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, eksport zbóż chlebowych w kwietniu, w porównaniu do marca rb. obniżył się dla pszenicy, jęczmienia i owsa, natomiast dość znacznie wzrósł wywóz żyta. Ogółem wywieziono 1947 ton pszenicy, 19,262 ton żyta, 8263 ton jęczmienia i 534 ton owsa.

Rolnicy !

Zasięgajcie porad prawnych, rolniczych, podatkowych, w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, pracy i płacy w rolnictwie itp. w Instruktorjatach i Sektretarjatach Powiatowych Pom. Tow. Roln. oraz Centrali P.T.R.

Jednorazowa zapłacona składka członkowska uchroni Was od stałych wydatków u pokątnych doradców.

ZE ZEBRAŃ KÓŁEK ROLNICZYCH.

Grodziczno. Zebranie Kółka Roln. odbyło się w niedzielę 5 marca rb. Z powodu nieobecności prezesa p. Karpińskiego zagaił zebranie p. Kuca, podał porządek obrad i stwierdził obecność 29 członków i 12 z młodzieży, również odczytał protokół z poprzedniego zebrania, który został przyjęty bez dyskusji. Następnie odczytał kilka komunikatów, m. in. o Sądach Rozjemczych. Co do 5 punktu, traktującego o reorganizacji PTR. oświadczyli się wszyscy obecni za przeprowadzeniem reorganizacji Pom. Tow. Roln. Przedyskutowanie statutu pozostawiono zarządowi. Na delegata na nadzwyczajne walne zgromadzenie wybrano 1 członka z zarządu. Po wolnych wnioskach zakończono zebranie.

Następne zebranie odbyło się 2 kwietnia rb. Prezes p. Karpiński zagaił zebranie pochwaleniem P. Boga i podał porządek obrad. Następnie sekr. p. Kuca sprawdził obecność 28 czł. oraz kilku z młodzieży, poczem odczytał protokół z poprzedniego zebrania oraz komunikaty. Następnie zdał szczegółowe sprawozdanie z nadz. walnego zebrania z Torunia z dnia 23. 3. 33. oraz zaznajomił obecnych z ogólnym stanem rzeczy w Pom. Tow. Roln. Jako delegatów na pow. Walne zebranie, które się odbędzie 12 maja rb., wybrano jednogłośnie prezesa p. Karpińskiego, sekr. p. Kucę Jana i p. Raszkowskiego Al. Dalej przystąpiono do zamówienia soli bydlęcej. Z powodu atoli małej liczby reflektantów musiano zrezygnować z wagonowego, a poprzestać na hurtowem zamówieniu. W wolnych wnioskach poruszono wiele lokalnych spraw. Prezes solwował zebranie.

Sekr.

Lipinki. Miesięczne zebranie Kółka Roln. odbyło się w niedzielę 9 bm. przy udziale 20 członków. Zebranie zagaił w. prezes p. Wawera. Po dokonaniu formalności wstępnych odczytano artykół z „Kłosów”, traktujący o uprawie zbóż jarych. Po referacie nastąpiła żywa dyskusja, w której zabierali głos liczni kółkowicze. Następnie delegat Kółka Roln. na nadzwycz. zebranie PTR. zdał obszerne sprawozdanie z tego zebrania, poczem po omówieniu lokalnych spraw ks. Prezes zebranie solwował. Sekr.

Prątnica. Zebranie Kółka Roln. odbyło się 9 kwietnia rb. o godz. 12 przy udziale 34 czł. i dwóch gości, a mianowicie p. dyr. Pieszczocha i ks. prob. Drosta, którzy wygłosili aktualne referaty o uprawie końskiego zębu, uprawie lnu i ziemniaków. Referatów tych, a zwłaszcza o uprawie cykorji z powodu jej leczniczych własności oraz o uprawie ziemniaków zebrani wysłuchali z wielkiem zainteresowaniem. Po wyczerpaniu porządku obrad zebranie zamknięto.

Sekr.

Nowydwór. W dniu 9 kwietnia rb. odbyło się plenarne zebranie tut. Kółka Roln. Po ogłoszeniu porządku obrad zdał p. prezes sprawozdanie z nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia PTR. w Toruniu oraz omówił wszystkie aktualne zagadnienia, związane z reorganizacją PTR.

Celem zastosowania swego produktu hodowlanego do wymagań rynkowych zamówili tut. Kółkowicze za pośrednictwem Pom. Izby Roln. 2 knury rozpłodowe i 20 maciorek o kierunku wybitnie bekonowym.

Po omówieniu bieżących spraw zebranie zakończono.

Sekr.

Mroczno. Miesięczne zebranie Kóła Roln. odbyło się 6 kwietnia. Zebranie poprzedziła Msza św. którą odprawił ks. prob. Kalitowski na intencję Kółka. Zebranie Kółka na sali parafjalnej w obecności 35 czł. zagaił ks. Prezes. Sekr. Wierzbowski odczytał protokół z poprzedn. zebrania, który bez zmian przyjęto. Następnie zdał sprawozdanie w. prezes Pączkowski z zebrania zarządu pow. w Nowemmieście. Pozatem nastąpiło sprawozdanie Prezesa i delegatów z Nadz. Walnego Zebrania w Toruniu, po którem nast. dyskusja, w której kilku członków głos zabierało. Dalszym punktem była sprawa bekoniarni i uchwalono założenie kółka hodowlanego trzody chlewnej w sprawie zbytu dla bekoniarni po cenach wyższych, niż płaconych przez handlarzy. Następnie wygłosił ks. Prezes referat pt. „Wyjaśnienie zeznania o dochodzie do podatku dochodowego”. W wolnych głosach skarżono się w sprawie niesumiennego ważenia na wadze przy rzeźni miejskiej w Nowemmieście i stawiono odpowiedni wniosek do zarządu pow. Przy końcu skarżyli się członkowie na wysokie opłaty, które pobiera Bank Rolny na rzecz renty kościelnej. Członkowie, płacący większe sumy domagają się rozłożenia tego podatku na mniejsze raty. Na tem ks. Prezes pozdrowieniem katol. zebranie zamknął. Sekr.

Ceny orjentacyjne za świnie bekonowe
od 6 do 12 V. rb.

Komisja notowania cen przy Pom. Izbie Roln. podaje następujące ceny orjentacyjne za świnie bekonowe loco stacja załadowania, obliczone na podstawie ostatniego notowania za bekony w Anglji, z uwzględnieniem kosztów przerobu, handlowych, transportu itp.

Za świnie I. klasy: o wadze od 85 do 95 kg. zł 106 za 100 kg. żywej wagi.

Za świnie II. klasy: o wadze od 80 do 85 kg. oraz o wadze od 95 do 100 kg. zł. 100 za 100 kg. żywej wagi.

Uwaga: Swinie bekonowe są to świnie białe, pełnomięsne, nie zanadto przetłuszczone i nieuszkodzone. Cena odnosi się do zwierząt nienapasionych.

Za świnie, dostarczone bezpośrednio do bekoniarni, ceny orjentacyjne są o 5 proc. wyższe.

ZEBRANIA KÓŁEK ROLNICZYCH.
w dniu 14 maja 1933 r.

Małe Bałówki	o godzinie	17-tej.
Lipinki	„ „	12-tej.
Czerlin	„ „	16-tej.
Swiniarc	„ „	15-tej.
Nowydwór	„ „	17-tej.
Kurzętnik	„ „	12-tej.
Prątnica	„ „	12-tej.
Kazanice	„ „	16-tej.
Tuszewo	„ „	15-tej.